

Aangepaste Examinering Hout- en Meubileringscollege

Het Hout- en Meubileringscollege (HMC) heeft als doel het bieden van een hoogwaardige kwaliteit van het examenproces en het examenproduct. Zo ook bij studenten die extra ondersteuningsbehoeften hebben. In dit document worden een overzicht en uitgangspunten gegeven bij het organiseren van aanpassingen bij de examinering voor studenten met extra ondersteuningsbehoeften. De (wijze van) examinering mag aangepast worden zodat ook een student met een of meerdere bijzonderheden in staat is aan te tonen dat hij/zij aan de inhoudelijke eisen van examinering voldoet. Met behulp van deze aanpassingen biedt het HMC gelijke kansen aan al haar studenten.

Aangepaste examinering op het HMC

Missie van het HMC

In het onderwijs van het HMC is de beroepspraktijk altijd leidend. Studenten leren vooral door te doen. Door het gebruik van verschillende didactische werkvormen doen studenten de benodigde kennis, vaardigheden en beroepshouding op. Bij het HMC vinden we het belangrijk dat studenten hun eigen talenten weten te ontdekken en verder te ontwikkelen. Het HMC doet haar uiterste best om ten behoeve van studenten, branches en medewerkers het beste te halen uit technieken, materialen en vooral: uit mensen.

Visie op leren van het HMC

Medewerkers van het HMC zijn makers en begeleiders van onderwijs. Zij creëren en begeleiden optimale leeromgevingen. Hierbij is er sprake van drie uitgangspunten die ieder op eigen wijze invloed hebben op de docenten, studenten en leeromgeving binnen het HMC:

- Maken met passie;
- Ontdekken van talent;
- Delen in een optimale leeromgeving.

Visie op aangepaste examinering

Het HMC biedt hoogwaardig onderwijs en examinering aan alle studenten. De regie over de opleiding en het behalen van het diploma liggen zo veel mogelijk bij de student, waarbij de ondersteunende en begeleidende activiteiten als vangnet dienen. Studenten met een of meerder bijzonderheden krijgen middels aanpassingen de mogelijkheid om aan te tonen aan de kwalificatie te voldoen, zonder belemmerd te worden door (functie)beperking(en). Met behulp van deze aanpassingen biedt het HMC gelijke kansen aan al haar studenten.

Het uitgangspunt is dat wijzigingen in de wijze van examinering ook gelden voor het onderwijs, tenzij het niet uitvoerbaar of adequaat is of het een onevenredige belasting oplevert voor de school. Zo wordt de student optimaal voorbereid op de examinering en liggen onderwijs en examinering logisch in elkaars verlengde.

Het HMC hanteert de uitgangspunten vanuit het College voor Toetsen en Examens m.b.t. de centrale examinering zo veel mogelijk voor de instellings- en beroepsgerichte examens. Dit betekent echter niet dat voor elk examen dezelfde aanpassingen toegepast worden. Examinering van de beroepsspecifieke onderdelen kan zowel schriftelijk, mondeling als praktisch van aard zijn. Bij schriftelijke en mondelinge examens worden vaak dezelfde aanpassingen als in de generieke examens toegepast, bijvoorbeeld het bieden van extra tijd. Praktijkexamens waarbij de beroepsspecifieke onderdelen worden geëxamineerd, kunnen aanpassingen betreffen op het gebied van aanpak en uitvoering.

In overleg met de student en eventueel zijn/haar ouder(s)/verzorger(s) worden doeltreffende aanpassingen gekozen en gerealiseerd. Wanneer onduidelijk is welke aanpassing voor de student effectief is, kan dit met oefen- of voorbeeldexamens onderzocht worden (zie www.cvte.nl). Het is niet noodzakelijk dat de school het voorstel voor aanpassing van de student, ouders of een deskundige overneemt. Het is aan de examencommissie en de instelling om af te wegen of bepaalde aanpassingen in het onderwijs kunnen worden toegestaan, of aanpassingen bij het centraal examen kunnen worden toegestaan zonder afbreuk te doen aan de exameneisen, en of er geschikte alternatieven zijn. De aanpassingen kunnen verschillen per (type) examen.

In het Schema aangepaste examinering op de website of op sharepoint is een overzicht te vinden van de mogelijke aanpassingen bij examinering per bijzonderheid.

Kaders

Wettelijke bepalingen

Mbo-instellingen moeten op grond van de Wet gelijke behandeling handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ) en de Wet passend onderwijs voor iedere student met een bijzonderheid doeltreffende aanpassingen realiseren, tenzij dit een onevenredige belasting vormt voor de school. De eerstgenoemde wet verplicht de instelling, en in het geval van aangepaste examinering de examencommissie, om binnen redelijke grenzen belemmeringen weg te nemen die een student met een bijzonderheid kan ondervinden in het onderwijs en bij toetsing en examinering. Zowel voor instellings-, beroepsgerichte als centrale examens geldt dat:

- Door aanpassingen of hulpmiddelen belemmeringen in verband met een handicap moeten worden weggenomen;
- Moet worden nagegaan of de aanpassingen niet in strijd zijn met de exameneisen;
- Die afweging in eerste instantie ligt bij de examencommissie;
- De inspectie achteraf toezicht uitoefent, waarbij zowel nagegaan wordt of de exameneisen niet zijn aangetast, als of de student heeft gekregen waar hij/zij recht op heeft gezien zijn/haar bijzonderheid.

Centrale examinering

De mogelijke aanpassingen die gedaan kunnen worden bij centrale examens worden uitgewerkt en jaarlijks bijgewerkt door het College voor Toetsen en Examens (CvTE) in de publicatie 'Special needs special'¹. De examencommissie van het HMC is er verantwoordelijk voor dat bij de centrale examens gehandeld wordt volgens de voorschriften van het CvTE. Een aanpassing kan betrekking hebben op de opgaven, de wijze van aanbidding, de afnamecondities waaronder tijdsduur en toegestane hulpmiddelen, en correctie en beoordeling. De aanpassing kan verschillen per (type) examen. De examencommissie kan ten behoeve van een doeltreffende aanpassing gebruik maken van aangepaste examens geleverd door het CvTE. Het CvTE biedt aangepaste centrale examens voor studenten met een auditieve of visuele bijzonderheid.

De examencommissie beslist óf een student een aangepast examen krijgt en is ervoor verantwoordelijk dat een aangepast examen alleen door studenten die daar recht op hebben wordt afgelegd. Als aanpassing of levering van een aangepast examen naar het oordeel van de examencommissie onvoldoende de belemmeringen door de bijzonderheid wegnemen, wordt contact opgenomen met het CvTE. Het CvTE kan besluiten tot het bieden van de mogelijkheid van een verdergaande aanpassing binnen de kaders van de kwalificatie-eisen. De examencommissie beslist daarna of van de geboden ruimte gebruik wordt gemaakt en of de aanpassing leidt tot een hernieuwde vaststelling van het exameninstrument door de vaststellingscommissie.

Instellings- en beroepsgerichte examens

Bij instellings- en beroepsgerichte examens dient het HMC zelf beleid vorm te geven voor aanpassingen in de wijze van examineren. Ook hierbij geldt dat er geen afbreuk gedaan mag worden aan de exameneisen. Een uitwerking van de mogelijke aanpassingen bij instelling- en beroepsgerichte examens is weergegeven in het 'Schema aangepaste examinering'.

---

¹ Voor de wet- en regelgeving met betrekking tot aangepaste wijze of vorm van centrale examinering verwijzen we u naar de '[Regeling aangepaste wijze of vorm van examineren centrale examens mbo](#)' en de daarbij horende [toelichting per artikel](#) van het College voor Toetsen en Examens van 15 april 2014, nummer CvE-14.01042, waarin de regels en toelichting staan voor een aangepaste wijze of vorm van examineren bij studenten met een bijzonderheid, rekening houdend met de aard van de bijzonderheid bij centrale examens in het mbo.

Voorwaarden voor aanpassing

Voor aanpassingen in geval van een bijzonderheid die niet zintuiglijk of lichamelijk van aard is, is een verklaring nodig van een ter zake kundige orthopedagoog, psycholoog, neuroloog of psychiater. Bij doorstroom vanuit het voortgezet onderwijs mag het HMC eerder genomen aanpassingen of maatregelen overnemen. Bij nieuwe verklaringen wordt de bekwaamheid en relevantie van de deskundige onderzocht. Zo wordt bekeken of de deskundige is aangesloten bij een beroepsvereniging. Daarnaast wordt een ondersteunend traject gestart om de student te begeleiden tijdens zijn of haar studie. De verklaring, de ondersteuning in het onderwijs en eventuele extra inspanning van de student zijn samen de basis voor het toekennen van aanpassingen bij examinering.

Een aanvraag voor aangepaste examinering indienen

Rol van de student

Het is de verantwoordelijkheid van de student om eventuele bijzonderheden te melden bij de intake of bij de SLB'er. De student kan een aanvraag voor aangepaste examinering indienen bij de examencommissie [via dit formulier](#). Deze aanvraag dient minimaal zes weken voor het eerste examen ingediend te worden, zodat de examencommissie de tijd heeft om de aanvraag te beoordelen en zodat faciliteiten op tijd geregeld kunnen worden.

Voor de meeste aanpassingen is het nodig dat de school een geldige verklaring of diagnose van de bijzonderheid inziet. Het inzien van de diagnose of verklaring houdt in dat deze getoetst wordt op rechtmatigheid. De diagnose of verklaring wordt niet opgeslagen of gekopieerd.

Het is de verantwoordelijkheid van de student om deze verklaring of diagnose in te laten zien bij het intakegesprek of aan het begin van de opleiding. De student wordt na de start van de opleiding meermaals uitgenodigd door het HMC voor een inloopsprek om de diagnose of verklaring in te laten zien. Als het inzien van de diagnose of verklaring dan nog niet gebeurd is, kan de student een afspraak maken met de Adviseur Studentbegeleiding² om deze in te laten zien. De student kan ook bij de Adviseur Studentbegeleiding terecht voor vragen of hulp bij de aanvraag.

Rol van de examencommissie

De examencommissie beoordeelt de aanvraag van de student in relatie tot de benodigde gegevens (is de verklaring/diagnose ingezien en rechtmatig) en besluit of de aanpassingen wel of niet toegekend worden. Indien nodig heeft de examencommissie contact met het CvTE over de aanvraag. De examencommissie communiceert haar besluit met onderbouwing via e-mail naar de student en naar het examenbureau. Daarnaast monitort de examencommissie de kwaliteit van de aangepaste examinering en de uitvoering van de kaders van de wet door steekproeven te doen bij examens. Tot slot stelt de examencommissie vast of de student voldaan heeft aan de eisen voor het diploma, certificaat of verklaring.

---

² Voor Amsterdam is dit Doke de Jong (d.dejong@hmcollege.nl).
Voor Rotterdam is dit Susanne Niers (s.niers@hmcollege.nl).

Rol van het examenbureau

Het examenbureau administreert de toegekende aanpassingen in het digitale dossier van de student. Daarnaast is het examenbureau verantwoordelijk voor het klaarzetten/klaarleggen van de juiste faciliteiten bij de examens.

Rol van het onderwijsteam

Het is de verantwoordelijkheid van het onderwijsteam om te oefenen met de toegekende aanpassingen tijdens de lessen en om de aanpassingen te faciliteren bij formatieve toetsen.

Klachtenregeling

Wanneer de examencommissie, naar het oordeel van de student, tekort schiet, dan kan deze een klacht indienen volgens de Klachtenregeling (zie www.hmcollege.nl/klachtenregeling). Daarnaast kan de student een beroep doen op de commissie van beroep voor de examens van de instelling of een beroep doen op het College voor de Rechten van de Mens. Een uitspraak van het College voor de Rechten van de Mens is niet bindend. Uiteindelijk kan de student zich wenden tot de rechter. Een rechterlijke uitspraak is bindend.

Referenties

- [CvTE Examenblad mbo - Deelnemers met een beperking](#)
- [Handreiking examineren studenten met extra ondersteuningsvraag \(2015\)](#)
- [Handreiking examinering anderstalige migranten in het mbo](#)
- [Regeling CvE-14.01042](#)
- [Servicedocument Passende examinering van beroepsspecifieke onderdelen](#)
- [Special needs special 2019](#)